proLékaře.cz | 3.11.2026

Zpráva z kurzu mikrodialýzy v Praze

18. a 19. května 2009 se v Praze uskutečnil kurz mikrodialýzy v intenzivní péči a chirurgii pořádaný firmou CMA Microdialysis ve spolupráci s Neurochirurgickou klinikou Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem. Kurzu se zúčastnili lékaři z Evropy, Izraele, Kanady i Japonska. Cílem bylo seznámit účastníky s principy a možnostmi využití mikrodialýzy v různých oborech medicíny. Hlavním přednášejícím byl profesor Urban Ungerstedt, který vyvinul mikrodialýzu a aplikoval ji do oblasti laboratorního a následně i klinického experimentu. Spolupřednášejícím pak byl profesor Carl-Henrik Nordström, neurochirurg z Lundu, jenž uvedl mikrodialýzu do oblasti neurointenzivní péče; zároveň je profesor Nordström autorem tzv. Lund konceptu v léčbě intrakraniální hypertenze u neurotraumat.

První část semináře se týkala představení základních principů mikrodialýzy. Všeobecný úvod obstaral profesor Ungerstedt. V druhé polovině dne se frekventantanti rozdělili na dvě skupiny: zájemce o neurointenzivní péči, a ti ostatní (periferní tkáně: kardiovaskulární, plastická chirurgie, tuková tkáň, gastrointestinální trakt, farmakokinetika léků apod.). Neurointenzivní část vedl profesor Nordström, druhou skupinu pak profesor Ungerstedt. Oba lektoři vysvětlili metody aplikace katétrů pro jednotlivé obory v praktických ukázkách (na pomerančích), přičemž následovala možnost praktické zkoušky. Druhý den pokračovaly obě skupiny opět rozděleně. V neurointenzivní péči se profesor Nordström zabýval převážně užitím mikrodialýzy u pacientů se subarachnoidálním krvácením a těžkým traumatem mozku. Naše klinika pak přispěla po dohodě s organizátory krátkým sdělením s vlastními zkušenosti a praktickými radami se zaváděním nejen mikrodialýzy v neurointenzivní péči, ale též s měřením $ptiO_2$ přístrojem Licox a CBF pomocí analyzátoru Hemedex. Uvedli jsme hlavně naše počáteční problémy a těžkosti z praxe, abychom pomohli jiným pracovištím s úspěšnou implementací systému. Tento praktický přístup byl přijat velmi kladně. Ústecká neurochirurgie v rámci neuromonitoringu u traumatického poranění mozku se jistě může zařadit mezi přední centra v mezinárodním měřítku.

Obr. 1. Profesor Nordström v praktické části neurointenzivní sekce kurzu mikrodialýzy vysvětluje metodu implantace katétru mikrodialýzy.

Tento seminář se tradičně koná 1–2krát ročně na různých místech světa již několik let. Letos byla poprvé vybrána Česká republika a ústecká neurochirurgická klinika jako spoluhostitel vzhledem k naší tříleté zkušenosti s mikrodialýzou. Seminář se konal na švédské ambasádě v Praze. Toto místo jistě pozitivně přispělo ke zdárnému průběhu semináře. Výhled na pražské panorama z balkonů ambasády během nádherných slunných dnů byl pro většinu účastníků velmi příjemným zpestřením celého kurzu.

Slavnostní večeře se v pondělí konala také na švédské ambasádě. Inspirující bylo zejména poslouchat „vynálezce" mikrodialýzy, profesora Ungerstedta. Jeho vyprávění o cestě od prvních let vědce (pracoval mimo jiné jako „osobní histolog" Larse Leksella!) až po přenesení jeho nápadů do klinické praxe bylo nesmírně poučné. Jedním z inspirujících závěrů jeho vyprávění byl i názor, že dnešní věda potřebuje „kreativní až bláznivé vědce", neboť současný vědecký svět je příliš „sešněrován v poutech" takovými „modlami", jako jsou impakt faktor či citační index.

Lze uzavřít, že seminář byl jistě povedenou akcí s dobrou propagací nejen České republiky, ale i české neurochirurgie.

MUDr. Aleš Hejčl,
doc. MUDr. Martin Sameš, CSc.
Neurochirurgická klinika UJEP, Ústí n. Labem